

Sygn. akt III PK 202/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z powództwa J.P.

przeciwko J.Ś.

o wynagrodzenie, dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 13 listopada 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt VI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 6 czerwca 2018 r., VI Pa (...) Sąd Okręgowy w S. oddalił apelację J.P. (powódka) wniesioną od wyroku Sądu Rejonowego w S. z 31 sierpnia 2017 r., IX P (...), oddalającego powództwo o zasądzenie od J.Ś. (pozwany) kwoty 17.579,89 zł tytułem wynagrodzenia i dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła powódka, zaskarżając go w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance jej oczywistej zasadności, której powódka upatruje w naruszeniu przez Sąd Okręgowy prawa materialnego, a mianowicie art. 151¹ k.p. przez jego niezastosowania, a także art. 94 pkt 9a oraz art. 149 k.p. i art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. przez błędne przyjęcie, że to na powódce spoczywał ciężar udowodnienia faktycznego czasu pracy. W ocenie powódki Sąd

drugiej instancji naruszał także prawo procesowe, a mianowicie art. 322 k.p.c. przez jego niezastosowanie i oddalenie powództwa w całości, przy jednoczesnym ustaleniu, że zasada została udowodniona, a jedynie brak jest dostatecznych dowodów na wysokość żądania i to wobec zaniechania ewidencjonowania rzeczywistego czasu pracy przez pozwanego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem merytorycznego rozpoznania.

Kwestia rozkładu ciężaru dowodu w kontekście braku ewidencji czasu pracy była już wielokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego w związku z roszczeniami pracowników o zapłatę wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych. Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że w sprawie z powództwa pracownika o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych obowiązuje ogólna reguła, zgodnie z którą powód powinien udowodnić swoje twierdzenia uzasadniające żądanie (art. 3 i 232 k.p.c. oraz art. 6 k.c.), z tą jedynie modyfikacją, że niewywiązanie się przez pracodawcę z obowiązku prowadzenia ewidencji czasu pracy powoduje dla niego niekorzystne skutki, gdy pracownik udowodni swe twierdzenia przy pomocy innych środków dowodowych niż dokumentacja dotycząca czasu pracy (wyroki Sądu Najwyższego: z 27 kwietnia 2009 r., I PK 213/08, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 289; z 19 grudnia 2013 r., II PK 70/13, LEX nr 1424850). Pracownik może powoływać wszelkie dowody na wykazanie zasadności swego roszczenia, w tym posiadające mniejszą moc dowodową niż dokumenty dotyczące czasu pracy, a więc na przykład dowody osobowe, z których *prima facie* (z wykorzystaniem domniemań faktycznych - art. 231 k.p.c.) może wynikać liczba przepracowanych godzin nadliczbowych (wyroki Sądu Najwyższego: z 5 maja 1999 r., I PKN 665/98, OSNAPiUS 2000 nr 14, poz. 535; z 14 maja 1999 r., I PKN 62/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 579; z 4 października 2000 r., I PKN 71/00, OSNAPiUS 2002 nr 10, poz. 23; z 5 lutego 2002 r., I PKN 845/00, OSNP 2004 nr 3, poz. 46; z 9 lipca 2009 r., II PK 34/09, LEX nr 527067; z 7 czerwca 2011 r., II PK 317/10, LEX nr 1095826; z 18 kwietnia 2012 r., II PK 197/11, LEX nr 1216857).

Wyżej wskazane stanowisko nie świadczy o odwróceniu ciężaru dowodu, lecz o możliwości wykazywania przez pracownika faktu świadczenia pracy w godzinach nadliczbowych i jej rozmiaru za pomocą wszelkich środków dowodowych przewidzianych w Kodeksie postępowania cywilnego, co z kolei powoduje konieczność podjęcia przez pracodawcę inicjatywy dowodowej w celu podważenia przedstawianych dowodów. Wyrażonej w art. 6 k.c. reguły rozkładu ciężaru dowodu nie można bowiem rozumieć w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, obowiązek dowodzenia wszelkich faktów o zasadniczym dla rozstrzygnięcia sporu znaczeniu spoczywa na stronie powodowej. Jeżeli powód wykazał wystąpienie faktów przemawiających za słusnością dochodzonego roszczenia, wówczas to pozwanego obarcza ciężar udowodnienia excepcji i okoliczności uzasadniających jego zdaniem oddalenie powództwa (wyroki Sądu Najwyższego: z 12 maja 2011 r., I PK 228/10, LEX nr 896458; z 10 czerwca 2013 r., II PK 304/12, LEX nr 1341274; z 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LEX nr 8416).

W obliczu powyższych rozważań nie można przyjąć, że powódka dowiodła oczywistej zasadności skargi kasacyjnej z uwagi na naruszenia przez Sąd drugiej instancji prawa materialnego, skoro z ustaleń postępowania sądowego i dokonanej przez sądy oceny dowodów wynikało, że powódka nie wykazała, by pracowała w godzinach nadliczbowych, co zostało szczegółowo omówione w wyrokach Sądów pierwszej i drugiej instancji. W tych okolicznościach nie było podstaw do zastosowania w przedmiotowym postępowaniu art. 322 k.p.c.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.